

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea Ștefan cel Mare
Facultatea	Istorie și Geografie
Departamentul	Departamentul de științe umane și social-politice
Domeniul de studii	Filosofie
Ciclul de studii	Licență, zi
Programul de studii/calificarea	Filosofie

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Filosofia artei				
Titularul activităților de curs	Iacobescu Maria Rodica				
Titularul activităților de seminar	Iacobescu Maria Rodica				
Anul de studiu	III	Semestrul	V	Tipul de evaluare	examen
Regimul disciplinei	Categorია formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC - complementară				DS
	Categorია de opționalitate a disciplinei: DO - obligatorie (impusă), DA - opțională (la alegere), DL - facultativă (liber aleasă)				DO

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	3	Curs	2	Seminar	1	Laborator	-	Proiect	-
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	42	Curs	28	Seminar	14	Laborator		Proiect	

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	20
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	15
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	20
II d) Tutoriat	-
III Examinări	3
IV Alte activități:	-

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	58
Total ore pe semestru (I+II+III+IV)	100
Numărul de credite	4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	<ul style="list-style-type: none"> • Estetica
Competențe	<ul style="list-style-type: none"> •

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> • Sală dotată cu videoproiector și ecran 	
Desfășurare aplicații	Seminar	<ul style="list-style-type: none"> • Sală dotată cu videoproiector și ecran
	Laborator	<ul style="list-style-type: none"> •
	Proiect	<ul style="list-style-type: none"> •

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> - descrierea particularităților definitorii ale practicilor artistice tradiționale, moderne și contemporane, perceperea dimensiunii lor istorice și a pluralității interpretărilor; - înțelegerea, compararea și chestionarea fundamentelor diferitelor sisteme de valori artistice, a evoluției și locului lor în cadrul societății.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> - valorizarea pozitivă a fenomenului artistic și capacitatea de apreciere estetică, precum și capacitatea de argumentare a unei anumite opțiuni teoretice (filosofice); - formarea unei raportări conștiente și responsabile în viața cotidiană și în context profesional la pluralitatea și diferențele de practici și valori artistice.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Cursul urmărește familiarizarea studenților cu principalele teorii filosofice privitoare la natura și statutul artei, precum și formarea capacității lor de a înțelege pluralitatea interpretărilor filosofice asupra artei și practicilor artistice.
Obiective specifice	-utilizarea în mod adecvat a conceptelor analitice majore din sfera Filosofiei artei: imitație, expresie, limbaj artistic, artă, operă de artă, arte frumoase, creație artistică, geniu, artist, artă modernă, artă contemporană, avangardă, postavangardă; - înțelegerea specificului diferitelor perspective filosofice asupra naturii și statutului artei.

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Obs.
I. Ce este filosofia artei? Distincția estetică- filosofia artei; Filosofia artei ca ontologie a operei de artă; Concepte utilizate pentru a explica natura artei: imitație, expresie, limbaj.	4	prelegerea, conversația euristică; resurse: laptop + videoproiector,	
II. Filosofia artei în gândirea greacă Teorii presocratice despre frumos; Școala pitagorică și primele reflecții asupra operei de artă; Conceptul de mimesis la Platon și Aristotel; Plotin și filosofia artei.	4	prelegerea, conversația euristică; resurse: laptop + videoproiector,	
III. Fundamente ontologico-religioase ale practicilor și gândirii artistice medievale Raportarea bizantină la artă – canonul și simbolismul artistic; Augustin și începutul filosofiei artei în Apus; Toma De Aquino și maturitatea gândirii despre artă în Evul Mediu.	4	prelegerea, conversația euristică; resurse: laptop + videoproiector, albume de artă	
IV. Filosofia artei în Renaștere Marile tratate de filosofia artei: Leon Battista Alberti Leonardo da Vinci, Albrecht Dürer	5	prelegerea, conversația euristică; resurse: laptop + videoproiector, albume de artă	
V. Natura și statutul artelor și artiștilor în modernitate Kant : Principiul producției artistice - activitatea liberă a geniului; Locul artei în sistemul hegelian: Hegel și geniul ca expresie a Spiritului.	5	prelegerea, conversația euristică; resurse: laptop + videoproiector, albume de artă	
VI. Teorii despre artă în modernitate și postmodernitate Teorii ale reprezentării; Teorii ale expresiei; Teorii ale artei ca joc; Teorii ale artei din perspectivă analitică; Teorii complementare ale artei.	6	prelegerea, conversația euristică; resurse: laptop + videoproiector, albume de artă	
Bibliografie <ol style="list-style-type: none"> Alexandru Dima, <i>Domeniul esteticii</i>, Editura Universitatea «Alexandru Ioan Cuza», Iași, 1999. Antonio Banfi, <i>Filosofia artei</i>, vol. I–II, Editura Meridiane, București 1984 Arasse, Daniel, <i>Artistul</i>, în: M. Vovelle (coord.), <i>Omul luminilor</i>, Iași, Polirom, 2000 Aristotel, <i>Poetica</i>, București, Editura IRI, 1998; Bejan, Petru, <i>Amurgul frumosului</i>, Editura Academice Axis, Iași, 2012 Dabney Townsend, <i>Introducere în estetică</i>, Editura All, 2007. Eco, Umberto, <i>Istoria frumuseții</i>, Editura Rao, București, 2008 Elsen, Albert, <i>Temele artei. O introducere în istoria și aprecierea artei</i>, București, Editura.Meridiane, 1981, Gadamer, Hans-Georg, <i>Actualitatea frumosului</i>, Iași, Editura. Polirom, 2000 Hegel, Georg W.F., <i>Prelegeri de estetică</i> Editura Academiei, București, 1966 Heidegger, Martin, <i>Originea operei de artă</i>, București, Editura Univers, 1982 Kant, Immanuel, <i>Critica facultății de judecare</i>, Editura Trei, București,1995 			

13. Nathan Knobler, *Dialogul vizual*, Editura Meridiane, București, vol. I-II, 1983
14. Panduru, Anda, *Frumosul. Istoria unui concept*, Editura Paideia, București, 2016
15. Panofsky, Erwin, *Artă și semnificație*, Editura Meridiane, București, 1980
16. Pierre Bourdieu, *Regulile artei*, Editura Univers, București, 1999.
17. Pleșu, Andrei, *Pitoresc și melancolie*, Editura Humanitas, București, 199
18. Rațiu, Dan-Eugen, *Moartea artei? O cercetare asupra retoricii eschatologice*, Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 2000:
19. René Huyghe, *Dialog cu vizibilul*, Editura Meridiane, București, 1981
20. Taine, Hypolitte, *Filosofia artei*. Editura Meridiane, București, 1991
21. Tatariewicz, Wladyslav, *Istoria celor șase noțiuni*, Editura Meridiane, București, 1981
22. Tudor Vianu, *Estetica*, Editura Orizonturi, București, 2010
23. Tudor Vianu, *Filosofia culturii și teoria valorilor*, Editura Nemira, București, 1998.
24. Vasile Morar, *Estetica. Interpretări, texte, studii*, Editura Universității din București, 2008.

Bibliografie minimală

1. Eco, Umberto, *Istoria frumuseții*, Editura Rao, 2008
2. Gadamer, Hans-Georg, *Actualitatea frumosului*, Iași, Editura Polirom, 2000
3. Heidegger, Martin, *Originea operei de artă*, București, Editura Univers, 1982
4. Panofsky, Erwin, *Artă și semnificație*, Editura Meridiane, București, 1980
5. Tatariewicz, Wladyslav, *Istoria celor șase noțiuni*, Editura Meridiane, București, 1981

Aplicații seminar	Nr. ore	Metode de predare	Obs.
Natura și statutul artei în modelul clasic: Téchne – Poësis.	2	Prezentare referate ppt. Conversație și dezbater.	
Relația artă – frumos - adevăr	2	Prezentare referate ppt. Conversație și dezbater.	
Gadamer: Statutul ontologic al artei	2	Prezentare referate ppt. Conversație și dezbater.	
Arta contemporană: curente și fundamente estetice/filosofice	2	Prezentare referate ppt. Conversație și dezbater.	
Tema morții artei	2	Prezentare referate ppt. Conversație și dezbater.	
Teorii ale reprezentării; Teorii ale expresiei	2	Prezentare referate ppt. Conversație și dezbater.	
Teorii ale artei ca joc;	2	Prezentare referate ppt. Conversație și dezbater.	

Bibliografie

1. Aderca, Felix, *Mic tratat de estetică sau lumea văzută estetic*, Editura Aius, Craiova, 2012
2. Adorno, Theodor W., *Teoria estetică*, Editura Paralela 45, București, 2006
3. Aslam, Constantin, *Paradigme în istoria esteticii filosofice*, Editura Institutul European, Iași, 2010
4. Bejan, Petru, *Amurgul frumosului*, Editura Academice Axis, Iași, 2012
5. Ceaușu, Gheorghe, *Estetica operei de artă*, Editura Paideia, București, 2016
6. Cucoș, Constantin, *Educația estetică*, Editura Polirom, Iași, 2016
7. Delacroix, Henri - *Psihologia artei*, Ed. Meridiane, București 1983
8. Eco, Umberto, *Istoria frumuseții*, Editura Rao, București, 2008
9. Eco, Umberto, *Istoria urâtului*, Editura Rao, București, 2015
10. Morar, Vasile, *Estetica- Interpretări și texte*, Editura Universității din București, 2008
11. Panduru, Anda, *Frumosul. Istoria unui concept*, Editura Paideia, București, 2016
12. Rațiu, Dan Eugen, *Arta și viața cotidiană. Explorări actuale în estetică*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2016
13. Tatariewicz, Wladyslav: *Istoria celor șase noțiuni*, Editura Meridiane, București, 1981,
14. Townsend, Dabney: *Introducere în estetică*, Editura All Educational, București, 2000
15. Vianu, Tudor, *Estetica*, Editura Orizonturi, București, 2011

Bibliografie minimală

1. Delacroix, Henri - *Psihologia artei*, Ed. Meridiane, București 1983
2. Eco, Umberto, *Istoria frumuseții*, Editura Rao, București 2008
3. Eco, Umberto, *Istoria urâtului*, Editura Rao, București, 2015
4. Rațiu, Dan Eugen, *Arta și viața cotidiană. Explorări actuale în estetică*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj- Napoca, 2016
5. Morar, Vasile, *Estetica- Interpretări și texte*, Editura Universității din București, 2008

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei, prin temele abordate, este adaptat specificului domeniului și contribuie la formarea culturii generale.

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	-capacitatea de a opera în mod corect și adecvat cu noțiunile însușite din curs; -însușirea și aplicarea metodelor de cercetare și de redactare specifice filosofiei (analiză de text, referat, eseu academic)	Evaluare sumativă prin examinare orală	50%
Seminar	-participare la dezbateri, prezentare referat.	Examinare orală	50%
Laborator			
Proiect			
Standard minim de performanță:			
<ul style="list-style-type: none"> • Curs / Examen: Elaborarea unei lucrări scrise de complexitate medie, utilizând paradigme teoretice ale filosofiei artei. • Seminar: Alegerea, planificarea și realizarea unor prezentări individuale orale și scrise la seminarii 			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
20.09.2020	Lector univ. dr. Iacobescu Maria Rodica	Lector univ. dr. Iacobescu Maria Rodica

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
25.09.2020	Lector univ. dr. Marcela ȘLUSARCIUC

Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului
25.09.2020	Conf. univ. dr. Florin PINTESCU